

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
Negyed évre . . 40 Leu
Egy hóra . . . 14 Leu
Külföldre egy évre 280 Leu
Hirdetés — Nyiltér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
Néhai Molnár Emil
a
SZÉKELYHIRLAPOT
Biró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu

1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Győzött a Magyar Párt

az anyanyelvért folytatott parlamenti küzdelemben.

A bukaresti kamara keddi ülésén, a közigazgatási törvényjavaslat vitájában Juca belügyi államtitkár nagy beszédben jelentette be, hogy

a kisebbségi képviselők javaslatának egy részét elfogadhatónak találja.

Nevezetesen törlik a javaslatnak azt a szakaszát, mely szerint csak az lehet községi tanács tag, aki románul tud írni és olvasni, továbbá eszik az a szakasz is, mely szerint a városi és községi tanácsnak felosztására az is okot szolgáltat, ha annak ülésein a románól eltérő nyelvet használnak.

Azt a szakaszt, mely a kisebbségi nyelveket teljesen kizárta a városok és községek igazgatásából, úgy módosították, hogy a vármegyei és városi tanácsok tárgyalási nyelve csak román lehet, míg a községekben bizonyos feltételek mellett a kisebbségi nyelveket is lehet használni.

Juca alminiszter javaslatára nagy vihar tört ki a parlamentben. Willer képviselő ismételt felszólalt s végül a parlament a Juca módosító javaslatát elfogadja.

Érdekes riport

a városunkbeli Gyenge Anna, a világhírű operaénekesnő braşovi vendégszereplésével kapcsolatban.

Gyenge Anna (Anne Roche), a világhírű operaénekesnő európai turnéja során csütörtökön Braşovban vendégszerepelt. Ez alkalommal a Brassói Napló, Székely Géza napilapja érdekes riportban világítja meg a nagy művésznő származását. Ebből tudjuk meg, hogy Gyenge Anna városunkban született, Gyenge Jánosnak volt a leánya.

A színes cikket alábbiakban adjuk:

Egy idősebb bácsi áll meg a színház előtt és illetlenül megemelve kalapját, Gyenge Anna művésznő után érdeklődik. Szóba állanak vele a színészek, akiknek elmondja, hogy ez előtt 25 évvel Kézdivásárhelyről jött Brassóba.

— Aztán miért keresi a művésznőt?
— Kérdi a társulat egyik tagja.

— Hát kérem szépen, én rokona voltam neki, azt hallottam, hogy itt Braşovban is játszani fog. Gondoltam, megnézem s legálább köszönök neki. Megmondták, hogy a művésznő még nem érkezett meg s azzal szépen odább is ment az öreg.

Sokszor hallottunk már róla, de olyan keveset tudunk Gyenge Annáról. Tudjuk, hogy a newyorki Metropolitan opera tagja és hogy a világ sok nagy operájában lépett már fel csodás szopránhangjával.

Ünnepelt énekesnő, aki bejárta a félvilágot s olyan nagy nimbusszal van övezve, hogy talán eszünkbe sem jutna, hogy itt városunkban keressünk kapcsolatot az ő életével. És akkor jön egy öreg bácsi, hogy pár elejtett felmondattával az esemény számunkra készülő hangverseny előtt másfajta érdeklődést is ébresszen.

Édesapja Braşov-i.

Nyomozni kezdek hát Brassóban a névtelen és nyomtalan eltűnt rokon után. De nem találom. Rohanok az egyik város végétől a másikig, míg végre megindulhatok egy biztosnak látszó nyomon. Egy bizonytalan címmel indulok el, hogy egy esőben végigcsatangolt késő este elérkezzem Bolgárszeg egyik alacsony házához, ahol annak idején Gyenge János, Gyenge Anna ma ünnepelt művésznő édesapja született.

Gyenge János a honvédségnél szolgált s így került el Brassóból Kézdivásárhelyre.

Ott ismerkedett meg későbbi feleségével és ott született egyetlen lányuk, Anna. Régi fényképet szed elő a féltve őrzött albumból, ahol a kis családot az egykori lencse megörökítette. Középtermű szép nő az asszony a századeleji divat szerint öltözve és komoly, pedrettbajszú férfi a férj. A szülők mellett áll szemük fénye, az egyetlen gyermek, a 10—12 év körüli Anna, kedves, kockás kis ruháskában, mosolygós képpel, nagy hajjal és kerekded kedves arcával. Két kis kezében egy imakönyv-félt tart és derűsen néz előre. Biztosan akkor még hírt sem hallotta New Yorknak és még álmodni sem mert volna, hogy mint a Metropolitan Opera tagja fog Brassóba jönni vendégszereplésre.

A csillagok felé

Amerikában Anne Roselle néven ismerik Gyenge Annát, a Kézdivásárhelyen született művésznőt. Felső leányiskoláit Kolozsváron végezte s a szülei orvosnőj szerette volna nevelni a kis Annából. Őt azonban nem a bonctan és más hasonló tudományok vonzották, hanem a színpad. Az volt az álma, hogy valamikor ő legyen az ország Fedák Sárija. Rákosi Szidi iskolájába került, ahonnan két év múlva a Király Színházhoz került, hogy az Iuskát 87-szer egymásután eljátsza. Nemsokkal azután Kresányi Ignác temesvári színházhoz került évi hater ezer korona fizetéssel.

Budán kezdődik el a világsikere, ahol a Horváth-kert árnyas utain beleszeretett egy híres bankár. Egy este a budai szinkor falán megjelenik egy kis tábla, „közbejött akadályok miatt ma este nem tartanak előadást.” A közbejött akadály az volt, hogy Gyenge Anna titokban megesküdött a bankárral és mindjárt el is indultak Amerika felé. New-Yorkba kezdenek új életet, ahol mindketten sikereket arattak.

Egy szép napon a világhírű Metropolitan Opera igazgatója szerződést kínál fel neki. A művésznő gondolkodás nélkül fogadja el a kiténtetést és mint legelső szoprán énekesnő ezzel belép a halhatatlanok sorába.

Azóta bejárta csaknem az egész világot olaszul, angolul, franciául és magyarul énekelve s mindenütt a siker és a hírnév marad mögötte.

Sz. S.

Érdekes elmeifuttatás

az idegennyelvű könyvelés pótdójáról.

A Prezentul című bucureşti lap egyik legutóbbi száma rendkívül érdekes cikket közöl a nem román nyelven vezetett könyvelés után kivetett 12 százalékos pótdóval kapcsolatban. A cikkíró megállapítja, hogy az állam ezt a pótdótot a fordítási és egyéb hasonló költségekkel indokolja, majd megemlíti, hogy utána járva a dolognak, megállapította, hogy 1935 novemberében az egész ország területén 552 olyan cég volt, amely könyveit idegen nyelven vezeti. E cégnek 1935—36-ra megállapított eleménáris adója cc 29 millióra rugott. Ennek 12 százaléka 3 és felmillió lej, amit elosztva az 552 cég között, kiderül, hogy egy cég átlagban 6.000 lejes pótdótot fizet, ami okvetlenül elegendő a fordítási, vagy tolmácsolási költségekre.

A cikkíró felteszi ezután a kérdést: mi történik akkor, ha az adózó 1935 április 1-ig vezette idegen nyelven a könyveket, ettől fogva pedig románul? Majd mindjárt megadja a feleletet is. A folyó évben a könyveket vezető kereskedő megadóztatása könyvei alapján történik, de előző évi jövedelme alapján. Minthogy pedig akkor a könyv még nem román nyelven volt vezetve, tehát a 12 százalékos pótdótot is ki kellene vetni. Hasonló eljárást javasol a cikkíró azokra is, akik 1934 október 1-ig vezették idegen nyelven könyveiket. Megemlíti, hogy ezek mellett tiltakozhatnak az ellen, hogy ugyanolyan elbírálás alá essenek, mint akik továbbra is idegen nyelven vezették könyveiket. De ellenérvként felhossa, hogy az expertiz költség-többlete minden körülmények között fennáll.

Új szabályzattal

egységesítik valamennyi romániai közbirtokosság ügyvezetését.

Szemléltető adatok az ország közbirtokosságairól és erdőkitermelő Szövetkezeteiről. — Adatok a székely közbirtokosságok mai helyzetéről.

(Bucureşti, 1936 február hó.)

A Romániai Szövetkezetek Irányító és Ellenőrző Központja szabályzatot dolgoz ki, melyben az ország valamennyi közbirtokosságának ügyvezetését egységesíteni kívánja.

Az erdőszövetkezetek és közbirtokosságok központi igazgatója, Constantinescu mérnök munkatársunknak nyilatkozott az egységesítő szabályzatról, melynek tervezetén most dolgoznak.

Az új szabályzat, jelentette ki az igazgató, magában foglalja egységes terv szerint az összes idetartozó törvényes intézkedéseket, miket az erdőtörvény és a szövetkezeti szervezeti törvény tartalmaz. Ennek szüksége azért merült fel, mert úgy az erdélyi, mint az okiráltságbeli erdőbirtokosságok, bár lényegében azonos ügyvezetés rendje szerint kezeltettek, mint az 1923. évi erdőtörvény vonatkozó rendelkezései irtak elő, ez inkább az erdők technikai ellenőrzésére vonatkozott. Az 1935. évi új szövetkezeti törvény azonban már egyes intézkedéseket tartalmaz az erdőbirtokosságok ügyvezetésére nézve

is. Így merült fel annak szüksége, hogy e különböző törvények rendelkezéseinek összhangba hozásával egységes szabályzatot dolgozzanak ki, mely általánosan vonatkozzék az erdőbirtokosságok ügyvezetésére és ellenőrzésére az előbbi, mint az utóbbi megkönnyítése céljából, hogy úgy az erdőtervény általános rendelkezéseinek, mint a szövetségi törvény által az erdőbirtokosságok részére előírt ügyvezetés érdekeinek érvényesítése egységes módon és egyaránt keresztülvihető legyen a gyakorlatban.

Ugyanakkor felvázolta a központi igazgató az ország erdőbirtokossági és erdőkitermelő szövetségeinek rendszerét az alábbi adatok megvilágításában:

Erdő és legelőbirtokosságok az ország valamennyi tartományában vannak. A legtöbb Erdélyben, számszerint 11², az okiráltságban 249 és legkevesebb Bukovinában, 39. Valamennyinek tulajdonjoga évszázados jellegű. Az okiráltság és Bucovina erdőbirtokossági, románul „obstii de mosnei” területeit a vajdák adták annak idején egyes családoknak vitézi és egyéb szolgáltatásokért jutalmul, mely családok leszármazottjai, a mosnének a jobbágyság idején is szabadok voltak és az ő jogukon birtokolták ma is tulajdonközösségben a birtokosságok tagjai e területeket. Erdélyben is a közbirtokosságok (composszesorátusuk) eredete több évszázados.

Egyrészt, keletkezésük szerint a legkésőbbiek területei a határfőrezredek felállításával kapcsolatban jelöltettek ki és vannak használatban, másokét a környékbeli lakosok földesuraiktól váltották meg, ismét másokának az eredete még régibb, valóban ősi keletű.

Ezen erdőbirtokosságok megoszlásának, tagjaik számának és területük nagyságának adatait az alábbi táblázat szemlélteti:

ERDÉLYBEN

Megye	Közbirtokosságok száma	Tagok száma	Terület nagyság: hektárokbán
Alba,	52	10 023	20 000
Arad	112	9 287	15 000
Bihar	90	9 031	10 000
Braşov	12	1 600	935
Caras	8	690	98
Ciuc	54	32 100	104 000
Cuj	95	1 400	18 000
Făjaras	43	1 455	2 300
Hunedoara	204	15 900	64 000
Maramureş	30	8 900	17 500
Mureş	47	8 725	13 000
Odorheiu	70	5 900	18 000
Satu Mare	46	3 500	4 200
Salaj	59	3 000	5 700
Sibiu	5	5 503	3 800
Somoş	24	2 100	2 800
Târnava Mare	26	2 700	5 400
Târnava Mică	34	1 540	1 800
Timiş	11	2 041	92
Treiscaune	96	13 400	33 000
Turda	34	5 150	19 000
	1152	155 962	359 765

Egészen más természetűek az erdőtermelő szövetségek, melyek mint kitűnik, szemben az erdőbirtokosságokkal, tulajdonrészt az okiráltság területein alakultak, mégpedig az utolsó két évtized alatt. Mint nevük is mutatja, tagjaik erdőtermelés céljából tömörültek szövetségi alapon, minek érdekében erdőterületeket bérelnek, azokat kihasználják, tehát ügyleteket kötnek, termelő üzemeik vannak, közzétett mérlegeikben nyereség-vesztés tételek szerepelnek. Ezzel szemben az erdőbirtokosságok maguk nem termelnek ki nagyobb erdőterületet, hanem azt bérbeadják erdőtermelés céljából, tehát erdőtermelő üzemeik sincsenek, csak az egyes tagok használatára adott évi vágterületeket aknázzák ki maguk a tagok a fennálló ideális hányadok arányában. Természetesen az ügyvezetés is ennek megfelelően lényegesen eltérő. Míg az erdőtermelő szövetségek ügyvezetése azonos a szövetségi szervezeti törvény által előírt szövetségi ügyvezetéssel, az erdőbirtokosságok ügykezelése külön szabályok szerint történik. Költsé-

ségvetésüket részükre előírt külön minta szerint állítják össze és terjesztik fel a központi, ugyancsak a Szövetségek Irányító és Ellenőrző Központjába, ahol azonban saját ügyosztályuk van.

Tanulságos adatok a közbirtokosságok küzdelmes életéből.

Köztudomású, hogy közbirtokosságaik költségvetései évenként növekvő veszteséggel zárulnak. A terhek szaporodnak, mert a kezelés, őrzési költségek jóval meghaladják az elérhető jövedelmeket, ezen felül terhelik még a közbirtokosságokat különböző köztartozások is, községi, iskolai hozzájárulás kötelezettségei stb. Ugyhogy, mint alább kitűnik, még a legjobban menő közbirtokosságnál is jó esetben a jövedelem éppen hogy fedezi a terheket és így a közbirtokosság tagjai végeredményül tulajdon faszükségletüket is pénzen veszik meg.

Mint ismertetésünk elején említettük már, a közbirtokosságok a nagyobb vágterületeket, melyek tulajdonképeni jövedelmüket képezik, nem maguk termelik ki, hanem ezt eladják fatermelő cégeknek. Ebből fedezik költségeiket és köztartozásaikat.

Nézzük meg, mit mutatnak egy közbirtokosság jövedelem és teherképletei?

E célból Udvarhelymegyében a szenttamási 80 holdas közbirtokosság vonatkozó adatait közöljük szakértő erdőmérnöki számítások alapján.

SZENTTAMASI KÖZBIRTOKOSSÁG

Területe 80 hold. Faneme tisztán fenyő

Evi vágás 120 köbméter fa értéke Lei 10 000

Kezelés, őrzési költség évi Lei 5 000

Köztartozások Lei 4 000

Tehát a tiszta jövedelem évente 200 lej, ami azt jelenti, hogy a jövedelem ep-

pen hogy fedezi a terheket és a közbirtokosság tagjai pénzen kell, hogy megfizessék évi fa szükségletüket.

Ez azonban a jobbik eset. Mert a közbirtokosság kis területén az őrzés és kezelés egyszerűbb, aránylag kis költséggel jár, faanyaga tisztán fenyő, tehát legjobb értékű, amellyel vágterülete nem esik messze az értékesítő piactól, a kitermelhető anyag ezért elenyősen értékesíthető.

A közbirtokosságok felosztásának kérdése. A felosztás nehézségei.

A közbirtokossági vagyonokban milliárdos értékek fekszenek. A fentvázolt helyzet következtében ezek a milliárdos értékek gyümölcsözés szempontjából ma a semmivel egyenlők. Sőt tekintélyes teherként szerepelnek.

E parlagon heverő értékek nagyság szemléltetően mutatja az alábbi táblázat, mely a négy székely megye közbirtokossági adatait tünteti fel.

Megye	Közbirtokosságok sz.	Közb. tagok száma	Közb. terület hektárokbán
Ciuc	54	32 104	104 000
Treiscaune	96	13 400	33 000
Mureş	47	8 725	13 000
Odorheiu	70	5 900	18 000
Összesen:	267	60 129	168 000

E táblázat szerint a négy székely megye közbirtokosságának vagyona 168 000 hektár, vagyis kerekén 336 000 hold. Értéke 200 lej véve alapul 67 2 milliárdra rug. És ez az óriási vagyon ma csak súlyos teherként jelent, mely évről-évre nő, mint fentebb láthattuk. Ez a teher 50-60 ezer családra nehezedik, úgyhogy e súlyos kérdés megoldása végeredményül 200 ezer lelket érdekel.

Hunyadi Nagy Erzsébet rejtélyes halála

Megmérgezték-e vagy pedig öngyilkos lett a fiatal asszony? —

ezt kutatja most a rendőrség.

Megdöböntő hír terjedt el szerdán délelőtt a városban. A szomorú hír egy fiatal uriasasszonykáról, a városunkban is ismert Hunyadi Nagy Erzsikéről szólt, aki aig egy esztendővel ezelőtt ment férjhez a szomszéd vármegyeszékhelyre, Mercurea Ciuc ba Holzer Gabor ekszereshez.

A telefonon érkezett jelentés szerint Holzerné „hirtelen” meghalt. A szülők — udva a hazaspar ádation eleterő — mindjárt a legrosszabbra gondoltak. Meg voltak győződve, hogy a fiatal asszony nem természetes halálal halt meg.

Az asszonyka fél az urától.

Holzer Gaborne autoilag nem jól élt az urával. A férfi goromba volt az asszonnyal szemben, aki pedig az uraert meg a bicserdistá érendre is attert. Az asszonykának mar türehtetlen volt az elele és néhány nappal ezelőtt irt a szüleinek Vasárhelyre, hogy haza akar költözni, „jöjjenek érte, szombatra várja őket.” E leveiben Holzerné emelte, hogy „Gabor megfenyegette, hogy a sok panaszkodas ellen tenni fog.” Az volt a szülők terve, hogy ma, szombaton haza költöztetik az asszonykat. És ma temetésére szólnak a város két templomának a harangjai.

A teában lehetett a gyilkos mérég (!)

Szerdán, márc. 11-én reggel — amint az uriasasszonyka halála előtt háziaszonyának elmondotta — férje a meg ágyban fekvő feleségének egy pohár pálinkát vitt és töltött magának is. A férj akkor el is ment hazuról.

Az asszonyka néhány pillanat mulva rosszul érezve magát, felöltözött és bement a háziaszonyához, panaszkodva, hogy milyen gőrcse van es vajjon nem az ura mérgezte-e meg.

És elmondta, hogy mikor az ura pálinkával megkínálta, az ő pálinkája zavaros színű volt.

— Ugy félek — mondta — jöjjön be hozzám neni!

— Maradjon maga itt, szívem — mondotta a háziaszonya — mert most nincs időm átmenni.

— Jó — mondotta Holzerné — jövök, csak megiszom a teámat.

Az asszonyka hazaszaladt és alig egy perc mulva vissza is ment. Mikor cigarettaival a szájában belépett az ajtón, felsikoltott:

— Jaj de pokoli gyomorgőrcsöm van! Majd összeesett és néhány pillanat alatt meghalt.

A férj letartóztatásban.

A rendőrség azonnal megindította a nyomozást s a tragikus véget ért asszonyka egyik hátrahagyott levele és több gyanu alapján a férjet letartóztatta. Az ekszerész ártatlanságát hangoztatja. Holzert tegnap az ügyesség szabadiabra is helyezte. Holzerné Hunyadi Nagy Erzsébetet felboncolták és megállapították, hogy ciankáli ölte meg.

A szerencsétlen asszony holttestét a szülők csütörtökön este szállították haza és ma, szombaton délután temették nagy részvét mellett.

A közönség köréből.

Mindenütt hallom dicsérni a Szent György vizet, ezért én is néhány hete azt vásárlom. Értetetlen azonban, hogy fűszeresemnél, akitől rendszeresen szoktam vásárolni, nem kaptam ezt a kitűnő, természetes ásványvizet. Kérdem illetékesektől, mi annak az oka, hogy mindenütt nem árulnak Szent György vizet?

TISZTELETTEL:

Egy előfizető.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

órás és ekszerész műhelyemet a Sparkassza épületébe áthelyeztem.

Továbbra is kérve a n. é. közönség szives pártfogását, vagyok

tisztelettel:

KOVÁCS JÁNOS.

Évi 50 kilométer ut javítására új kövezetvámot vetnek ki.

Ki ne tudná, hogy az ország úthálózatának kiépítése mennyire lassan halad előre. Különösen felénk a Katrosába menet, ami már nem is ut... Az utépítés drága és a mai viszonyok között az állami költségvetés nem bír el nagyobb beruházásokat. Az utépítés nem is lehet egy-egy pénzügyi év terhe. A jól megépített országutak élettartása, — ha karbantartásukról megfelelően gondoskodnak — évtizedekre szól, méltányos tehát, hogy az építés költségei is több évre vagy évtizedre osztassanak el. Ennek azonban előfeltétele az lenne, hogy az állam hosszabb lejáratú kölcsönt kapjon utépítésekre, vagy vállalatokat találjon, amelyek olyan anyagi helyzetben vannak, hogy több évi törlesztésre vállalkozhatnak az utak építésére. Mind a két lehetőség el van zárva előttünk. Külföldi kölcsönt kapni a mai viszonyok között lehetetlen, utépítőtársaságok pedig s svédekkel szerzett tapasztalatok után aligha vállalkoznának arra, hogy hosszabb időre befektetéseket eszközöljenek nálunk.

E nehézségekre való tekintettel a közlekedésügyi minisztérium kénytelen volt olyan utépítési programról gondoskodni, amely részletekben végzi el a nagy feladatot. Törvényjavaslat készült, amely a vasuton és hajón szállított árukra új

és országosan szedendő kövezetvámot — taxa de circulație — vet ki s amelynek jövedelméből evenként 50 kilométernyi utat lehetne elkészíteni.

Az új kövezetvám tonnánként 5 lej, tömeg áruknál pedig 250 lej s ennek kifizetésére — a petroleum és benzin kivételével, amely külön illeték alá esik, — minden vasuton, vagy hajón szállított áru köteles. Az új illetéket a többi illetékekkel együttesen szedik be s azt a Banca Naționalănál gyűjtik egy új utépítési számlán. A 250 lejes illetéket a föld, pirit, kő, homok, tűzifa, téglák és még néhány kisebb jelentőségű tömegcikk fizeti, minden más áru tonnánként 5 lejt fizet. Ezeknek az illetékeknek hozamát, amelyeket mi már városi kövezetvám néven azelőtt is ismertük, a törvényjavaslat évi 90 millióra becsüli.

Az új illetékek s ezek közül különösen az árukra kivetendő kövezet, vagy utvám tulajdonképpen egy új fogyasztási adó, amely minden cikket meg fog drágítani. A vámilleték alacsony ugyan, de a törvényjavaslat azt is elmulasztja, hogy egyidejűleg gondoskodni a több városban így minálunk is már életbenlévő hasonló illetékek szedésének megszüntetéséről. A kettős illeték már sokra rug s azt nem minden áru bírja el.

Abesszinia méhészetéről.

A Székely Ujság részére írta: K. B. G. Braşov.

Maga az egész Abesszinia egy roppant erősség, megvédve ezen természeti adottsága által, vedve a várszerűen körülkerített kiellen pusztaságok nagy terjedelmével, vedve és fenntartva hős lakossága által. Évezredek viharát élte át. Ujításoktól menten jóformán mai napig megőrizte ősi jellegét, szokásait, ősi kultúráját.

Méhészete ma is olyan és ugyanaz, mint a messzi múltban volt. Erdői, mint általában az afrikai erdők, a méhek házája. A lakosság élete, életmódja annyira összeforrt a méhészettel, hogy a nélkül elképzelni is bajos volna.

A keletiek élnek-halnak a mézért. Az ők izlése úgy ma, mint regen, a mézet minden édesség felebe helyezi. Bölcs Salamon Peldabeszédeiben a csepegő lépes mézet az idegen asszony csókjának édesességével méri fel és bár bőszen titja hivat, hogy az ilyen szerű édesség nehogy megejtse őket, mégis ennek dacára ő esik kelepcebe. Vízet predikált és bort ivott. Ellenállni nem tudott. Így lett a hagyomány szerint az abessziniai uralkodó néptörzs ösátyja a hozzá csudalátni elzarándokolt abessziniai császárné nexusán.

Abesszinia népe a mézet nemcsak táplálkozásra használja és kereskedik vele, hanem társadalmi életében a jóformán napnap mellett rendezett — hogy is mondjam — mulatságoknál, összejöveteleknél felszolgált mézbor készítéséhez nélkülözhetetlen.

Összegyűl a sógorság, komaság és saját szerű hangszerűk mellett, mely deszkára feszített hurokból áll, élvezi a mézbort s kábulásig issza le magát.

Nem csoda, hiszen a félesztendeig tartó esős időben házába szorulva, nem is tudná mihez kezdjen. Iszik, mulat. Háttha még megemlítjük, hogy az esztendő kétharmada ünnepből áll s ezen kívül dolgozni sem igen kell, mert az élelem vadon is megterem a legtöbb helyt. Itt van a földi paradicsom. — Csak el kell töltsé valahogy napjait. Mit tegyen? Kéznel van a nemzeti ital. Áll a vigasság.

A mézbort saját nyelvükön „tecs”-nek nevezik. Készítése olyan, mint a rendes mézbore, azzal a különbséggel, hogy részegítő és kivált bódító hatását egy „gésó” (Rhamnus paniculatus H.) nevű vadon termő cserje megszáritott és fiamozsárban megtört levele és gyenge hajtásainak belekevert jó adag porával fokozzák. Ot-hat napi erjedés után a „tecs” máris készen van.

Nagy cserép edényekben készül el. Zavaros, sárga színű, gyengén édeskés, aromás folyadék. A benne levő méz mennyisége szerint alkohol tartalma fokozható. Nem sok kell belőle, hogy jól eső bódulat után, a vig zene mellett felvidámla a közönséget,

hogy aztán visszahatásként letörje és álomra szenderítse. Az előkelőbbek a tecsnek aromáját szagos fűvekkel fokozzák. Évekig készülni hagyják. Az így kezelt ital már kitűnő ízű, színe aranyárga, kristály tiszta és rendkívül részegítő.

A tecs a legutolsó kunyhóban sem hiányzik.

A méz a piacokon mindig kapható. Közönséges árucikk. Kecskébőrből készített zsákokba gyömöszölik a mézes lepeket, bevarrják s ilyen módon kerül eladásra. Ejnek idején szamarak határa kötve történik a szállítás, hogy a méhek háborgatását kikérüljék. Éjszaka a méh otthon ül. A vásárban rajszerűen lepik meg a kiszivargó árut. Van mez bőven. A kivitelben (export) is igen számottevő kereskedelmi cikk. Nemkülönben a viasz is. Abessziniából eredő viasz nálunk kapható. A lojaimatban levő háboru miatt a kivitel azonban megszűnt. Angliának viaszszállítója maga Abesszinia, keves kivétellel: innen szerezte be szűkelegletét. Vegyiparát ebben a vonatkozásban érzékenyen érinti a kellő mennyiségű viasz hiánya. A viaszt ott is, mint nálunk a musztikások, egyes üzerek házáról házára járva szedik össze s örmeny es görög kereskedőknek adják el, kik kifőzik. Több millió kilogram kerül így forgalomba.

NYILT-TER)

Nyilvános köszönet.

Mindazoknak, akik drága halottunk, Csiki Józsefné sz. Toth Ilona halála alkalmával részvételt voltak, vagy a temetésén megjelentek, ezuton mond halás köszönetet a gyászoló család.

Szerencsétlen végű gyermekünk; Erzsike holttestét Csikból hazahoztuk és itthon temettük el szombaton delután. Azt az általánosan megnyilvánuló részvételt, mely e megdöbbentő eset alkalmával mutatkozott velünk szemben úgy a gyászháznál, mint a temetésen, nem tudjuk felejtetni és ezuton mondunk érte mindenkinek halás köszönetet.

Hunyadi Nagy Kálmán és neje

Mindazok, akik István fiam és testvérünk halála alkalmával felkerestek vagy részvételükkel enyhítettek bánatunkat, fogadják halás köszönetünket.

A gyászoló Dézsi család.

(Ezen rovat alatt közölték nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.)

Mindenki tudja.

Olaszország legyőzi Abessziniát, A Szent György víz legyőzi a gyengeséget!

— A RAJNAMENTI KÉRDÉS. A mult hét külpolitikai szenzációját Németország szolgáltatta azzal, hogy szétépítve a locarnói szerződést, csapataival megszállta a rajnamenti semleges zónát. Ma, szombaton Londonban ül össze a Népszövetség, hogy határozzon a kérdésben.

H I R E K.

—1-9-3-6.—
Március
14

— Időjárás március 7—14-ig. E héten tovább tartott a felmelegedés. Heti középhőmérséklet 7.6 C°-ra emelkedett. Leghidegebb volt hétfőre, márc. 9-re virradólag, plusz 0.1 C°, legmelegebb pénteken, 13-án 20.3°. Hétfő óta a nappali hőmérséklet mindig 10 fokon felül volt jóval. Hétfőn és szombaton borult volt az ég, keddre kiderült, csütörtök és péntek is napfényes volt, de változó. Szombaton reggel megeredt a csendes, kiadós eső, 2.5 mm. esett 1 óra alatt. Még keddre virradólag volt 0.5 mm. eső. Szélcsendes nap nem volt e héten, de gyenge szél vagy szellő fújdogált, naponként más irányból, pénteken erős D. irányu szél. A légsúlymérő a hét elején 702—703 mm. körül volt, a hét végén leszállt 694.3 mm-re. Hétfőn, szerdán, csütörtökön hóharmat volt.

— KÖZGYÜLÉS. A Kaszinó ma, szombaton délután tartotta évi közgyűlését tisztújítással. A közgyűlés lefolyásáról jövő számbunkban.

— Felkérjük hátrálékos előfizetőinket, hogy tartozásukat rendezni szíveskedjenek.

— Pályázat 125 tanítói állásra. A braşov-i kerületi tanfelügyelőség 125 tanítói állásra pályázatot hirdetett. A kérvényeket ápr. 1-ig kell benyújtani.

— Halálozások. Özv. Nagy Gézané sz. Dézsi Zsuzsanna életének 86-ik, özvegyiségének 40-ik évében március 10-én városunkban elhunyt. Kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése tegnap, pénteken délután volt általános részvét mellett. — Dézsi István, Dézsi Ferenc szijgyártó fia 28 éves korában 10 évi betegeskedés után városunkban elhunyt.

— Az új német címer: horogkereszt tőgyfalevél koszorúval. A német hivatalos lap egyik száma közli a kormánynak azt a rendeletét, amely március 1-ével kezdődő évennyel megváltoztatja a német birodalom címerét. Az új német címer: tőgyfalevélkoszorúval keretezett horogkereszt, felette jobbra-néző sassal.

— A Kat. Otthon előadásai. A népszerű előadások sorozatában a márc. 12-iki est szintén sok értéket jelentett, Dr. Gyöngyössi István ügyvéd a jogokról tartott érdekes, minden részben lebilincselő előadást. Nem először hallottuk őt az előadó asztalnál, azonban minden előadását élvezettel hallgattuk és tapsoltuk meg, mert amit mond, meggyőzően mondja, lélekhemarkolón, az igazság átszöngő erejével. Lelkesen megtapsolták az Otthon hallgatósága. Xántus Lajos „Az emisszárius” címmel egyik kedves novelláját olvasta fel. A kis elbeszélés tárgya a 48-as szabadságharc leveretése utáni időkből van merítve és egy asszonyról szól, aki a férjét, gyermeke apját akarja megmenteni és önkéntelenül árulója lesz az ügynek és hajdani szerelmesének. A közönség a szerzőt lelkesen ünnepelte. A novellát közölni fogjuk lapunkban. — A legközelebbi, egyben utolsó előadás márc. 19-én lesz a következő előadókkal: Dr. Péter János, Eperjessy Albert és Fülöp Kálmán.

— A Kereskedők Körének évi közgyűlése. A mult vasárnap délután tartotta meg évi rendes közgyűlést a Kereskedők és Kereskedő Ifjak Köre. Dávid Dezső elnök rövid megnyitója után Bandy István titkár számolt be jelentésében a Kör egy esztendő munkásságáról, egyben a helyi kereskedelmet érintő fontosabb kérdésekről. Kegyelel emlékezett dr. Várhelyi Gyula haláláról, ki annak idején, mint a kereskedő tanonc iskola tanára, szorosabb kapcsolatot teremtett az egyesülettel. Megemlékezett a Kör másik halottjáról, Teleky István kereskedőről, kit hivatása közben szerencsétlenül halt meg. A titkár jelentése után Lakatos

Tóth Ferenc pénztáros a pénztár állapotáról számol be, egyben előterjeszti a költségvetést is. Boldizsár Menyhért a számvizsgáló bizottság nevében tesz előterjesztést a pénztár-vizsgálatnál tapasztalt pontosságról. Jancsó Lajos a könyvtarról teszi meg rövid, ügyes jelentését s ezzel a jelentések véget is érnek. David Dezső elnök jelenti, hogy úgy a tisztikar, mint a választmány 3 évi megbízatása lejárt és szükségessé vált ezen tisztségek újbóli betöltése. Mint korelnök, David Antal disznóknak veszi át az elnöklést és jelölő bizottságot küld ki. A bizottság nevében Kovács J. István terjeszti elő a kijelölt tisztikar és választmány névsorát, melyet a közgyűlés titkos szavazás útján egy nem-mel szemben egyhangúlag meg is választ. A tisztikar egyszóván a régi maradt David Dezső elnökkel az élen, csupán a főtitkárra választott Bándy István mellé választották meg titkárrá Fejér Antalt. A választmány tagjai is a régi maradtak. A választás után David Dezső vette át az elnöklést és a közgyűlés az elnök zárószavával véget ért. — A közgyűlés után a Mercur sport szakosztály tartotta meg gyűlést és kimondta, hogy beszünteti működését.

— Jönnék haza a vandormadarak. Az erdei szalonkák lassu jelentkezése megkezdődött. Bár aránylag magas a hőmérséklet, csak keves szalonka jelentkezett eddig. Még nem alakult ki az a kedvező időjárási helyzet, amely mellett a szalonkák tömegesebb jelentkezése meg szokott indulni és az időjárásutató intézet értesítése szerint a helyzet a közelebbi jövőben sem fog javulni. Egyed vonuló madarak közül a pacsirta, seregély, bibic, barázdabillegető és vadgalmak érkezését jelzik a megfigyelők.

A Kezdivásárhelyi Takarékpénztár közhirre teszi, hogy legmagasabb napi aron vesz es legutányosabban elad adóbonokat, állami consolidációs és felruházási, valamint agrár kisajátítási kötvényeket.

Állami sorsjáték elárusítási helye. Folyósít váltókölcsonoket, bekebelezés mellett hosszú határidőre is folyósít kölcsönöket.

Elhelyeztet új betétek után a legmagasabb betéti kamatot fizeti.

MEGHIVÓ.

A Háromszék vármegyei „Erzsébet” ár-valeány-nevelő intézetet fenntartó Egyesület 1936 március hó 25-én, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén d. u. 4 órakor az intézet gyűléstermében évi rendes

közgyűlést

tart, melyre az Egyesület alapító-, rendes és pártoló tagjait, valamint a szíves érdeklődőket ezennel tisztelettel meghívom.

Târgul-Săcuesc, 1936 március 10.

Dr. Vargha Béla
kez. biz. elnök.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlés megnyitása.
2. A felveendő jegyzőkönyv hitelesítésére 3 tagválasztása.
3. Igazgatói jelentés az intézet 1936 évi működéséről.
4. Számvizsgáló bizottság jelentése a zárszámadások megvizsgálásáról, a vagyomérleg megállapítása és a felmentvények megadása.
5. Az 1936 évi költségvetési irányzat.
6. Indítványok.

Abban az esetben, ha ezen közgyűlésre a tagok nem jelennek meg kellő számban, úgy a közgyűlést f. hó 29-én, vasárnap d. e. 10 órakor fogjuk megtartani a tagok számára való tekintet nélkül.

2 éves száraz bükk

tűzifa

mázsánként — — 25 Lej.

parketthulladék — 18 „

Kapható: Fortuna (Fekete

Márton) írásjegyzárnál.

* Dr. Dávid György orvosi rendelőjét a Dávid István-féle ház emeletén megnyitotta.

Haszonbéri hirdetés.

Háromszék megye DÁLNOK községében az özv. Péter Zsigmondné hagyatékából 9 és 1/2 hold szántó, 11 hold réti kaszáló, 12 és 1/2 hold betsőség gazdasági épületekkel és gyümölcsösökkel;

az özv. Biró Károlyné hagyatékából 70 hold mivelhető szántó, 10 hold réti kaszáló, 2 és 1/2 hold betsőség gazdasági épületekkel és gyümölcsösökkel;

a Beczó Péter Gergely hagyatékából 22 hold szántó, 9 hold erdei kaszáló, 1200 □-öl betsőség gyümölcsösökkel és lakóházzal;

Ezen három hagyaték szántóinak és kaszálóinak legeltetési joga 150 hold erdei legelővel

1936. év március 22-én d. u. 3 órakor az özv. Péter Zsigmondné hagyaték laktelkén nyilvános árverésen

a kellő biztosítékot nyújtó legtöbbet ígérőnek, az 1936-ik gazdasági évre, haszonbérbe adatik.

Részletes felvilágosítást nyújt és írásbeli ajánlatokat is elfogad 1936 márc. 20-ig JOOS IMRE hagy. zárgondn. DALNIC, (Dálnok) — Județul: TREIȘCAUNE.

MEGHIVÓ.

A Clubul Sportiv Târgul Săcuesc — a Kézdivásárhelyi Sport Egyesület évi rendes közgyűlését

1936 március hó 22-én, vasárnap délután 3, illetve 15 órakor Târgul-Săcuesc-en, az egyesület új Klub-házában, Str. Avram Iancu No. 12., fogja megtartani, amelyre a tagokat az alapszabályok 18. §-a értelmében meghívjuk.

Ha az alapszabály 19. § alapján a közgyűlés határozatképes nem lenne, akkor a fenti határnaptól számított 14 napon belül a választmány újabb közgyűlést hív egybe, mely tekintet nélkül a megjelent tagok számára határozatképes.

TÁRGYSOROZAT:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kinevezése.
2. Titkari jelentés.
3. Gazda jelentése.
4. Szertáros jelentése.
5. A Klub-ház építő-bizottság jelentése.
6. Pénztáros jelentése.
7. Ellenőrök jelentése.
8. Szakosztályvezetők jelentése.
9. Könyvtáros jelentése.
10. A folyó évi költségvetés megállapítása.
11. Az elnökségnek, tisztikarnak és a választmányi tagoknak a felmentvény megadása.
12. Elnök, titkár, valamint az összes választmányi tagok lemondása.
13. Korelnök megválasztása és a kandidáló bizottság kijelölése, aztán az új tisztikar és választmányi tagok megválasztása.
14. Indítványok az alapszabályok 9. §-a értelmében.

Tg.-Săcuesc, 1936 március 4-én.

A választmány

A MOZI MŰSORA.

Március 14—15-én, szombaton és vasárnap este 9 órakor, vasárnap délután 6 órakor lesz

A velencei randevu

Olga Tschehora és Hans Alber nemetül beszélő gyönyörű drámája.

Március 18—19-én, szerdán és csütörtökön este 9 órakor

Sivatag fia

Stan és Bran mulatságos vígjátéka.

Március 21—22—23-án, szombaton, vasárnap és hétfőn este 9 órakor, vasárnap délután 6 órakor

Karenina Anna

Tolsztoj örökké élő remek regényét Greta Garbo most újra megcsinálta hangos filmmel, mely Tolsztoj halálának negyedszázados évfordulóján került a budapesti közönsége elé. — Mussolini aranykupáját ez a film nyerte, mint a legérdekesebb, legkövetkezőbb és legszebb film.

Minden alkalommal friss Híradó.

Hírdetéseket jutányos áron közöl a Székely Újság

Tavasza: Jókedv, egészség! Ezek forrása a kászoni SZENT GYÖRGY VIZ!

No. G. 153/1936.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portarel delegat prin aceasta publicație în baza deciziei No. G. 153/1936 a Judecătoarei mixte Târgul-Săcuesc, în favoarea reclamantului Dr. Gavril Jancsó Covvna repr. prin avocatul Dr. Măgori Eugen din Tg.-Săcuesc, pentru încasarea creanței de 71 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 28 Martie 1936 ora 3 p. m. la fața locului în Turia casa No. 311 unde se vor vinde prin licitație publice judiciară: 2 boi și 2 purci în valoare de 6600 lei.

In caz de nevoin și sub prețul de estimare

Târgul-Săcuesc, la 11 Martie 1936.

C. Popescu port. del.

Corporațiunea Generală a Meseriașilor din Tg.-Săcuesc
Altalanos Ipartestület.

No. 50/1936.

INVITARE.

Corporațiunea Generală a Meseriașilor din Târgul-Săcuesc, în ziua de 22 Martie (Dumineca) 1936, cu începerea dela ora 3 trei) p. m., va ține în sala de sedința a Corporațiunei

Adunarea Generală Anuală,

la care cu onoare Vă invităm pe toți meseriașii al orașului (membrii).

Intro cât nu se vor prezenta în număr suficient, de a putea aduce decizii atunci, în virtutea alin. 3, al art. 13 din Statutele Corporațiunei, adunarea generală se va ține 8 zile mai târziu, adică la 29 Martie 1936, fără considerare la numărul membrilor prezenți, în aceeași loc, în aceeași oră și cu ordinea de zi identică.

ORDINEA DE ZI:

1. Discursul de deschidere al Președintelui.
2. Autenticarea procesului verbal anterior al adunării.
3. Raportul secretarului.
4. Înaintarea socotelilor și a bilanței anului 1935.
5. Raportul censorilor.
6. Stabiirea și aprobarea bugetului pe anul 1936.
7. Raportul juriconsultului.
8. Alegerea censorilor.
9. Alegerea a 1/3 parte a Comitetului.
10. Apelul membrilor înaintat înoptriva hotărârii Comitetului, referitor la exercitarea drepturilor de vor la alegerele.
11. Propunerile.

OBSERVAȚIUNI: În sensul alin. 2, al art. 13 din statutele Corporațiunei, propunerile, care nu sunt cuprinse în ordinea zilei, se portartesează în adunarea generală numai în caz, dacă se înaintează Comitetului cu opt (8) zile mai înainte de termenul fixat, cu subscrierea 10 membrilor.

MEGHIVÓ.

A Târgul-Săcuesc-i Altalanos Ipartestület évi rendes

közgyűlését

1936 március hó 22-én (Vasárnap) dulután 3 (harom) órai kezdettel tartja meg az Ipartestület gyűléstermében, amelyre a város összes iparos polgárát (tagokat) tisztelettel meghívjuk.

Amennyiben a tagok nem jelennek meg meg határozatképes számban, úgy az alapszabályok 13 szak. 2 ik bekezdése értelmében 8 nappal később, azaz 1936 március hó 29-én tartatik meg a közgyűlés, tekintet nélkül a megjelent tagok számára, ugyanazon a helyen, ugyanazon órában és azonos napirenddel.

NAPIREND:

1. Elnöki megnyitó.
2. A közgyűlés előző jegyzőkönyvének hitelesítése.
3. Titkari jelentés.
4. Az 1935 évi zárszámadás és mérleg hitelesítése.
5. A számvizsgáló bizottság jelentése.
6. Az 1936 évi költségvetés megállapítása és jóváhagyása.
7. Ügyészi jelentés.
8. Számvevők választása.
9. A választmány 1/3-ad részének ujraalakítása és választása.
10. A választmány határozata ellen beadott felekezési letárgyalása, amely a tagoknak közgyűlésen való szavazati jog gyakorlására vonatkozik választások alkalmával.
11. Esetleges indítványok.

MEGJEJYZÉS: Az alapszabályok 13 szak. 2-ik bekezdése értelmében a napirendre ki nem tűzött indítványok csak azon esetben vehetnek a közgyűlésen tanácskozási alát, ha 10 tag aláírásával 8 nappal azelőtt a választmánynak benyújtatnak.

Tg.-Săcuesc, la 29 Februarie 1936.

Kovács István
Președinte—Elnök.

Dr. Várholy
Secretar—Titkár.